

Inskriftens andra, som det förefaller fullt säkert lästa, personnamn är **kuni : mar**. Det torde återge ett mansnamn *Gunnmarr*, också det utomordentligt sällsynt; se *Nordisk kultur* 7, s. 74 och 120.

Faderns namn läses olika: **menk**, **mink** och **m · enk**. E. Brate har förmodat, att därmed kunde ha åsyftats det i uppländska inskrifter icke sällsynta namnet *Hæmingr* (se hans handskrivna runlexikon i ATA). Detta är givetvis mycket ovissst. Broderns namn (: **iel**, : **mer**, : **mei** -) har tydligen varit svårt skadat, och några gissningar om läsningarnas innebörd skola icke här göras.

Tyvärr har också, av läsningarna att döma, inskriftens sista ord varit skadat. Att det har innehållit ett ortnamn är emellertid uppenbart. Möjligen åsyftas ett närbeläget Viggeby (»in wighby parochia fröslundum», år 1332, *SD* IV n:r 2925, orig.).

O. von Friesen behandlar detta parti av inskriften i *Namn och Bygd* 18 (1930), där han skriver: »I Fröslunda kyrkas östra (!) mur satt fordom en nu förkommen runsten (L 743). På denna uppge vissa källor läsningen **buki uiki**; en annan läsart är **buki uigbü**¹. Är den senare riktig, gäller det uppenbarligen här det på gränsen mellan Litslena och Biskopskulla socknar belägna Stora och Lilla *Viggeby*. Första leden **uik** - eller **uig**¹ — är samma ord som nysvenska *vik*. Viggeby, låg fordom vid en nordlig vik av en nu torrlagd sjö. Viggeby, på fornsvenska *Vikby*, *Vigby*, är ett namn som bäres av ett dussin byar eller gårdar i Uppland och sålunda tillhör de mer vanliga.»

Om uttrycket **bunta : kupan : matar** se S. B. F. Jansson i *UFT* 47:2 (1949), s. 182 f.

806. Fröslunda kyrka.

Litteratur: L 744. J. Peringskiöld, *Monumenta* 4, bl. 80; *UFT* h. 1 (1871), s. 23; K. Strömbäck, Biskopskulla—Fröjeslunda Minne, 1873 (ATA, Brevser. 1).

Avbildning: Osignerat träsnitt i Peringskiölds *Monumenta* 4.

Runstensfragmentet har av avbildningen att döma suttit i kyrkmuren, invid U 805; se fig. 252. Det återfinnes på samma träsnitt som U 805, och där finnes anteckningen »Fröslunda Körkemur» (L 744: »Dersammastädes» [= »Ö. kyrkomuren»]). Kyrkoherde Strömbäck antecknar: »I kyrkomuren. Är ej i behåll. Inskriften okänd, utom Ordet *Istir*.»

Inskrift (enligt träsnittet i Peringskiölds *Monumenta*):

... istirf ...

Av inskriften äro sålunda endast sex runor kända; av ornamentiken finnas delar av ett kors. Någon tolkning är det knappast möjligt att ge. Man skulle kunna gissa på ett mansnamn *Asdiarf*(*R*), men detta är givetvis högst osäkert.

807. Enberga, Fröslunda sn. Nu i Fröslunda kyrka.

Pl. 117.

Litteratur: J. Bureus, *Fa* 6 s. 123 n:r 73 c (Caspar Cohl), *Fa* 10:1 n:r 26 (nederst); *Handlingar* 1934, 1935 i ATA. Äldre avbildning: G. A. Hellman, foto 1934 (ATA).

Runstensfragmentet förvaras i Fröslunda kyrkas vapenhus, där det står lutat mot södra väggen, Ö om ingången.

¹ Läsningen är **uikby**.

Enligt Caspar Cohl (Fa 6) fanns fragmentet »Wedh Enebergha i Frösslunda S. på ett stycke, ikke af then stenen then ther ligger [= U 808].» Under avbildningen av U 808 i Fa 10: 1 har Bureus antecknat: »där hos finnes et stycke.»

Fragmentet uppmärksammades ånyo år 1934 och låg då egendomligt nog kvar på samma plats. G. Olson uppger, att vid foten av U 808, »på vägkanten, ligger ett fragment (0,50 × 0,75 m.) med en del av en runslinga. Fragmentet passar emellertid *icke* mot den för övrigt hela, resta stenen [= U 808], men kan höra till någon av de stenar, som finnas i omgivningen.» Då så icke visade sig vara fallet, flyttades fragmentet till Fröslunda kyrkas vapenhus.

Grå granit. Mått 0,98 × 0,85 m. Ristningen är tydlig.

Inskrift:

... I · hans · -
5

... [sa]l(?) hans ...

»... hans själ ...»

Till läsningen: Före 1 I finnas numera inga säkra spår av ristning. I 2 h ha bistavarna placerats något oregelbundet. 3 a och 4 n ha ensidiga bst. Av r. 6 återstår endast ett kort stycke upptill; möjliggen m.

Med all sannolikhet möter oss här slutet av bönen »Gud hjälpe hans själ.»

808. Enberga, Hamra, Fröslunda sn.

Pl. 117, 118.

Litteratur: L 745, D 1: 110. J. Bureus, Monumenta Sveo-Gothica Hactenus Exsculpta (1624), n:r 26 (Fa 10: 1 n:r 26), Fa 6 s. 5 n:r 154, s. 75 n:r 154 och s. 85 n:r 154 (Bureus' egen uppteckning), s. 105 n:r 55 (Aschaneus), Fa 5 n:r 120, Fa 1 s. 29, Fa 10: 2 n:r 61 A, Fa 13 s. 159; M. Aschaneus, Investigatæ Antiquitates (Fb 12), s. 46; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 4, bl. 80, Skrivelse till O. Rudbeck den 28/10 1694 (i J. G. Liljegrens Samlingar av handskrifter rörande runstenar, hs i ATA); O. Rudbeck, Atland 3 (1698), s. 18 fig. 5; P. Elvius, De Fierdhundria (auctor J. Arenius), Upsaliæ 1717 (feltryckt 1617), s. 100 och 101; O. Celsius, Svenska runstenar (Fm 60) 1 s. 146, 214, R 556, s. 612; R. Dybeck, Reseberättelse 1862 (ATA); O. F. Kugelberg, Några ord till upplysning om bladet »Enköping» (1863), s. 39; UFT h. 1 (1871), s. 23; K. Strömbäck, Biskopskulla—Fröjeslunda Minne, 1873 (ATA, Brevserie 1); S. Bugge och E. Brate, Runverser (ATS 10), s. 141 f; A. Rylander, Skrivelse till Vitterhetsakademien den 18/5 1926; F. Bergman, Rapport till Riksantikvarien den 25/9 1926; Handlingar i ATA 1927, 1935; S. B. F. Jansson, Runinskriftsinventering i Uppsala län 1941 (ATA).

Äldre avbildningar: J. Bureus, teckning (Fa 10: 2 n:r 61 A), träsnitt (i Monumenta 1624 och Fa 10: 1); J. Leitz och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta); träsnitt i Rudbecks Atlantica; Dybeck, D 1: 110; foto 1903, 1926 och 1934 i ATA.

Runstenen står 1 m. N om landsvägen Görlinge—Fröslunda kyrka, 400 m. NV om Enberga, 300 m. NÖ om Görlinge, 75 m. NÖ om landsvägsbron. Ett gravfält med sex bautastener finnes omedelbart NNÖ—NÖ om runstenen. — Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Enköping».

Bureus uppger, att stenen finnes »J Fröslunda widh Eneberga» (Monumenta 1624, Fa 10: 1), »På Eneberga Gärde i Fröslunda Soken» (Fa 6). Enligt M. Aschaneus (Fa 6) stod stenen »På Enebergha Gärde i frödszlunda Soken widh Görlinge vadh.» Samma uppgift finnes i Fb 12: »Runesteen på Enbärga Ägor i Frödzlunda Sochenn, ther görlinge vad lycktes.» — Ransakningarna: »Uthi Eneberga Giärden widh Knopegrindh, är een Runesteen skrifwin på, 1½ al.ⁿ öfwer Jorden, på sudh liggiandes.» — På träsnittet i Peringskiölds Monumenta finnes bläckanteckningen »Enbärga gärde frösslunda sochn» (L 745: »Eneberga gärde»; stenen är ej med-